

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
ALBERT VENGUT, director de màrqueting i subscripcions
JOAN SERRA, director de producció
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**COMBATRE EL MALBARATAMENT
D'ENERGIA EXOSOMÀTICA**

David Bueno
i Torrens

Professor i investigador de genètica
de la Universitat de Barcelona

EN SÍNTESI

El segrest
d'El
Jueves'

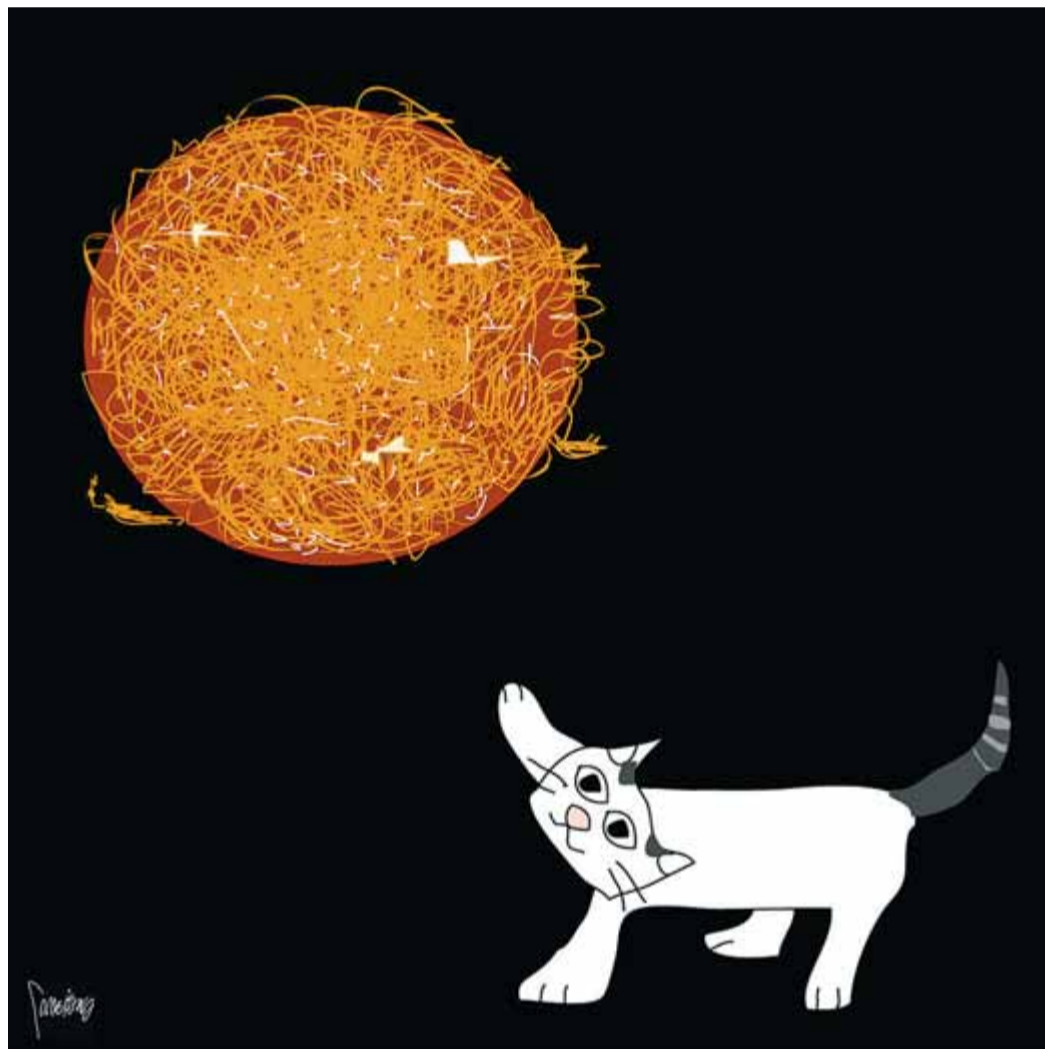
Exhibicionisme energètic

Tots els organismes, per realitzar les funcions vitals, necessiten consumir energia. El nostre cos, per exemple, ha de consumir una mitjana de 2.500 a 3.000 quilocalories diàries que obté de l'aliment, encara que aquest valor varia considerablement en funció de l'activitat de cada persona i de la riquesa econòmica de què gaudeixi. Un infant d'un país subdesenvolupat, per exemple, en pot rebre menys de la quarta part, mentre que un habitant del primer món en pot menjar fins al triple. Aquesta energia s'anomena endosomàtica, paraula composta del prefix *endo*, que vol dir "a l'interior", i *soma*, o "cos". És a dir, és l'energia de l'interior del cos. Per fer-nos una idea de què signifiquen 3.000 quilocalories podem dir que equivalen aproximadament al consum energètic d'una bombeta de 100 watts engegada durant 24 hores. És a dir, un humà consumeix la mateixa energia que una làmpada de 100 watts. Som certament econòmics, els éssers vius.

COM JA HE DIT, TOTS ELS ANIMALS CONSUMEIXEN energia endosomàtica, que obtenen de l'aliment. Ara bé, els humans, a més d'energia endosomàtica, som també uns grans consumidors d'energia exosomàtica, aquella que prové de fora (*exo*) del nostre cos. Ara que fa calor, un bon exemple de consum d'energia exosomàtica és la que fem per fer funcionar l'aire condicionat, però el seu consum és molt divers: petits electrodomèstics, vehicles a motor, calefacció, il·luminació, cuina i un llarg etcètera de diversos aparells que ens fan la vida molt més còmoda. Quant gastem en energia exosomàtica? Es calcula que als països desenvolupats una persona pot gastar fins a 300.000 quilocalories cada dia d'energia exosomàtica, la qual cosa suposa 100 vegades més del que necessita el nostre cos per realitzar les funcions vitals!

DARRERAMENT ESTEM ASSISTINT a tota una colla d'iniciatives i bons propòsits, més bons propòsits que iniciatives, per reduir i racionalitzar el consum energètic, atès que la calor i els productes residuals que genera són responsables de bona part de la contaminació que ens afecta i del canvi climàtic. Per exemple, aquest any el govern català ha engegat una bona campanya per evitar el funcionament excessiu dels aparells d'aire condicionat, atès que l'energia que consumeixen augmenta exponencialment per cada grau de temperatura de menys de què volem gaudir.

MALGRAT QUE ELS HUMANS SOM ELS ÚNICS ANIMALS que fem i per tant malbaratem energia exosomàtica, hi ha molts altres animals que també fan despeses aparentment excessives d'energia, en forma de característiques morfològiques o de comportament aparatoses que, en principi, haurien de dificultar llur supervivència. Per exemple, els mascles de les aus del paradís presenten cues de colors molt cridaners que poden assolir el metre de llargada, una característica que dificulta enormement la seva fugida quan les empaita un depredador, alhora que facilita que el depredador els vegi. Els mascles de caribú, un mamífer de la família dels cèrvids sem-

S. SOMEKAWA

“Als països desenvolupats una persona pot gastar fins a 300.000 quilocalories cada dia d'energia exosomàtica, la qual cosa suposa 100 vegades més del que necessita el nostre cos per realitzar les funcions vitals!”

blant al ren, tenen unes banyes que poden assolir els 2 metres de llargada, les quals no són precisament útils per moure's en boscos atapeïts, el seu hàbitat natural. I les gaseles, quan detecten la presència d'un lleó en actitud de caçera, abans d'emprendre la fugida fan una sèrie de botes rítmics sobre si mateixes, una autèntica provocació que els fa perdre uns segons que poden ser valuosos. La llista d'exemples és llarguíssima. Quina finalitat tenen aquestes actituds d'exhibicionisme energètic?

CURIOSAMENT, TANT LA LONGITUD I VISTOSITAT de les plomes dels mascles de les aus del paradís com la mida de les banyes dels mascles de caribú i

els botes de les gaseles actuen com a autèntics reclams sexuals a l'hora d'aparellar-se. Hi ha autors que proposen que aquestes exhibicions oneroses no són res més que una manera de demostrar la superioritat de l'individu, a qui no fan por els perills i que fins i tot es pot permetre el luxe de malbaratar recursos energètics, perquè n'hi sobren. És una manera biològica de demostrar que són una bona tria per deixar uns bons gens a la descendència. Per això aquestes característiques aparatoses actuen de reclam sexual, i es mantenen en les poblacions per selecció sexual. Aquesta mateixa explicació també pot ser a la base de moltes conductes humanes potencialment perilloses, que aparentment també actuen de reclam sexual, com per exemple la velocitat o el consum de substàncies tòxiques, fet que queda reflectit en els anuncis publicitaris de cotxes, alcohol i tabac.

I POTSER PER AIXÒ TAMBÉ ÉS TAN DIFÍCIL combatre el malbaratament d'energia exosomàtica amb campanyes institucionals. Si ens sobra energia, per què no malbaratar-la de forma ostentosa i onerosa, com fan molts altres animals? No podem dur gravat als instints que l'exhibicionisme energètic és un poderós reclam sexual? Si volem lluitar contra el malbaratament de recursos, potser primer haurem de combatre els nostres instints i potenciar una cultura que no valori les exhibicions oneroses, ans al contrari.

Marçal
Sintes

Com va advertir Acebes, el remei ha estat pitjor que la malaltia. Segrestar 'El Jueves' va ser una idea desastrosa i ha atorgat més difusió al dibuix de la portada que si no s'hagués mobilitzat la Policia. A més, segrestar la publicació ho trobo molt lleig i del tot exagerat. Al meu entendre, el que s'hauria hagut de fer, si de cas, és demanar responsabilitats davant dels tribunals, però sense recórrer a aquesta mesura tan dràstica. Pel que fa a l'acudit en si, doncs em sembla que la idea —que es condensa en la frase “¿Te das cuenta si te quedas preñada? Esto va a ser lo más parecido a trabajar que he hecho en mi vida”— té gràcia, si bé podia expressar-se tan bé o millor d'una altra forma. No calia posar-hi el príncep d'Astúries empenyent i la senyora a quatre grapes. Segur que hi havia moltes alternatives. Per exemple, dibuixar una portada negra on només es distingissin els quatre ulls de la parella, i amb el mateix diàleg. Em fa l'efecte que el dibuix té una part d'ofensa innecessària, gratuïta. En tot cas, el meu criteri en aquest tipus de qüestions relacionades amb la llibertat d'expressió i els seus límits sempre és el mateix: apostar per la llibertat, encara que això vulgui dir haver de suportar algunes coses feridores i de mal gust. Val més pecar per tou que per dur. Penso que és el preu que cal pagar. I una segona cosa que penso: cal ser honestos i coherents. Em desconcerten, per exemple, els que s'engarrifaven de les caricatures daneses de Mahoma i reclamaven respecte i, en canvi, ara estan encantats amb la de Felip i Letícia i branden la bandera de la llibertat d'expressió.
m.sintes@hotmail.com